

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קד.

עין משפט
נר מצוה

א ו עין גבור ש"ע ח"מ
 ס"י שכל סעיף א
 ב הג"ה:
 י ב מ"י פ"ח מהל'
 מכירה הלכה ד סג
 עשין פט טו"ש ח"מ ס"י
 ר"ח סעיף ח:
 יא ג ד מ"י ש"ס טו"ש
 ש"ס סעיף יח:
 יב ה ו מ"י פ"ח מהל'
 שכירות הלכה ד סג
 עשין פט טו"ש ח"מ ס"י
 שכל סעיף ד בה"ה:
 יג ז מ"י ש"ס הלכה יג
 סג ש"ס טו"ש ח"מ
 ס"י שכל סעיף ב:
 יד ה טו"ש ח"מ ס"י סג
 סעיף טו:
 טו ט מ"י פ"ח מהל'
 שגגות הלכה ד סג
 עשין ר"ח:
 טז י מ"י פ"ח מהלכות
 מלוה ולוה הלכה ו
 סג עשין ר"ח קפ"ח טו"ש
 ח"מ ס"י ז סעיף טו:

מוסף רש"י
 בית כור. לפי משפון
 סתמים תחיל המשכן (ב"ב)
 א. אדם מביא קרבן
 עשיר על אשתו. שאם
 עמי ולא הספיקה להביא
 היטה עניה ומחייבה קרבן
 עמי ולא הספיקה להביא
 קרבן עמי עד שיסת לו
 הכי זה מביא קרבן עשיר
 על אשתו וכן בכל קרבנות
 שהיא חייבת קודם לכן
 ואפילו קרבן קבוע שאינו
 נעלה ויורד (יורד כד.)
 ולא אמרנו דלע"פ שגשגת
 נעשר עניה היא דמה
 שקמה אשהקנה בעלה אלא
 כל הקורבנות שחייבת מביא
 עליה (יורד לה) משכנו
 והשיב לו המשכון ומת.
 זה לאמר שהשיב לו את
 העצו, שרוממו. מלוה,
 מעל גבי בניו. ואין
 נעשה אלא כשאר מטלטלים
 שחין דלא משמעדי לבעל
 מה, דכיון דמשמיה קמיה
 (לקמן פ"ד).

דאפשר לאתויי בדו"א. וא"ת אפילו לא אפשר נמי אמאי
 מנכין לו דכיון דלא יבש נהרא רבה מו לא היו מכת
 מדינה ו"ל דנקט האי טעמא לאשמעינן דאפילו יבשו נמי שאר
 יאורי שדות אחרים דהשתא היו מכת מדינה אפילו הכי אינו מנכה
 לו כיון דאפשר לאתויי בדו"א דזו"ל מנהרא
 רבה דדוקא בצלחה חגב או נשדפה
 שאין יכול לתקן הקלקול ע"י שום
 טורח מנכה לו אי נמי יש לומר דודאי
 בתכירות לא היה צריך לטעם זה
 אפילו בלא אפשר לאתויי אחי שפיר
 אכל משום קבלנות אינטיקין שלא
 יוכל לומר לא אשתקס זה ואפ"ה
 לא אשלם במוטבא לפי שאינו
 מחוייב להצטרף מנהרות אחרים
 הרחוקים ביותר ועל כן הולך לומר
 דלא יבש נהרא רבה ומצי לאתויי
 בדו"א ולכן מחוייב לעשות בקבלנותו:
הני תרי מתני' קמייחא איתגהו
 בין בחברותא ב'ו' ואע"ג
 דכשם שחולקין בתצוה ליתא
 בתכירות מ"מ עיקר מילתא דהיינו
 רישא מיירי זין בתכירות זין
 בקבלנות: **אידי' ואידי דאמר ליה**
מחביר לחובר. לנאורה משמע
 דבא"ל חוכר למחכיר הוא קפידא בלאו
 האי טעמא מדלא קאמר אידי ואידי
 זין אמר ליה חוכר למחכיר זין אמר
 ליה מחכיר לחוכר וא' אכל אי אפשר
 לומר כן דהא מתני' דבא"ל חוכר
 למחכיר איירי דקמני א"ל חוכר לי
 שדה בית השלחין ואפ"ה משום האי
 טעמא דוקא הוא קפידא ולא דוקא
 נקט מחכיר לחוכר דה"ל חוכר
 למחכיר אלא משום דשמואל לא משכח
 קפידא במחכיר לחוכר קאמר רבינא
 דבמחכיר לחוכר נמי הוה קפידא
 דבה"ג דאיירי מתני':

היה דורש לשון הדיוט. לשונות
 שלא תיקון חכמים לכתוב
 אלא הדיוטות והורגו לכותבן היה
 דורש ואפילו לא כתב כאילו נכתב
 דאי דוקא כשכתב מה היה דורש
 פשיטא שיש לו לקיים כמו שהתנה
 דהא לאו אסמכתא היא:

הבי' גרסינן בתוספתא דכמוצות א
 אדם מביא קרבן עשיר על
 אשתו וכן כל קרבנות שהיא חייבת
 שק כמב לה אחריות דלית ליה עלי
 מן קדמת דנא פ"י כל קרבנות
 שהיתה חייבת קודם שנשאת לו יביא
 בעצורה שכתב לה אחריות דלית ליה
 שאתה חייבת יהא עלי מן קדמת
 דנא אפילו חובות שקדמו לנישואין
 דוקא בקרבנות שהן חובה לכפרתה
 כגון לידה ויצה וזרעת או להכשירה
 לאכול בתרומה או לשתות זיין אם
 היא נזירה והכי איתא גירושלמי
 בכמוצות דפרק נערה דקמני התם
 אפילו אכלה חלב או חיללה שבת
 משמע דוקא צהני שצריכה להביא
 אכל קרבנות שגדרה ונדנה קודם
 אהני

משכמה לה זין בתכירות וזין בקבלנות. בזכרון יש לומר לקטור
 יקטור לעקור יעקור דכל מה שיש לו לטעון בקבלנות יש לו לטעון
 בתכירות. וגבי יבש המעיין אם אמר חכור לי שדה [בית] שלחין זו
 כי היכי דבתכירות כי יבש המעיין מנכה לו הכי נמי בקבלנות אם

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

איבעי לך לאתויי בדו"א אמר רב פפא אהני
 הרתי מתניתא קמייחא משכחת לה בין
 בחברותא בין בקבלנותא מכאן ואילך
 דאיתא בקבלנותא ליתא בחברותא ודאיתא
 בחברותא ליתא בקבלנותא: אם אמר לו
 חכור לי שדה בית השלחין זה [וכו'] ואמאי
 לימא ליה שמא בעלמא אמרי לך מי לא
 תניא א-האומר לחבירו בית כור עפר אני
 מוכר לך אע"פ שאין בו אלא לתך הגיעו
 שלא מוכר לו אלא שמא והוא דמתקרי בית
 כור יכרמא אני מוכר לך אע"פ שאין בו גפנים
 הגיעו שלא מוכר לו אלא שמא והוא דמתקרי
 כרמא יפרדס אני מוכר לך אע"פ שאין בו
 רמונים הגיעו שלא מוכר לו אלא שמא והוא
 דמתקרי פרדסא אלמא אמר ליה שמא
 בעלמא אמרי לך הכא נמי גימא ליה שמא
 בעלמא אמרי לך אמר שמואל לא קשיא
 ה"א דאמר ליה מחכיר לחוכר הא דאמר ליה
 חוכר למחכיר אמר ליה מחכיר לחוכר שמא
 בעלמא א"ל א"ל חוכר למחכיר קפידא
 רבינא אמר אידי ואידי דא"ל מחכיר לחוכר
 מוקאמר זה מכלל ידקאי בגוה עסקינן
 בית השלחין למה ליה למימר דקאמר ליה
 בית השלחין דרקימא השתא: **מתני'**
המקבל שדה מחבירו והובירה שמין אותה
כמה ראויה לעשות ונותן לו שכך כותב לו
אם אוכיר ולא אעביד אשלם במיטבא:
גמ' ר"מ היה ידורש לשון הדיוט דתניא
ר"מ אומר אם אוכיר ולא אעביד אשלם
במיטבא רבי יהודה היה דורש לשון הדיוט
דתניא ר' יהודה אומר אדם מביא קרבן
עשיר על אשתו וכן כל קרבן וקרבן שהיא
חייבת ע"ש כותב לה אחריות דאית ליה
עלי מן קדמת דנא הלל הוקן היה דורש
לשון הדיוט דתניא אנשי אלכסנדריא היו
מקדשין את נשותיהם ובשעת כניסתן לחופה
באין אחרים וחוטפים אותם מהו ובקשו
חכמים לעשות בניהם ממזרים אמר להן הלל
הוקן הביאו לי כתובת אמכם הביאו לו
כתובת אמן ומצא שבתוב בהן לכשתכנסו
לחופה הוי לי לאינתו ולא עשו בניהם ממזרים
ר"י בן קרח היה דורש לשון הדיוט דתניא
ר"י בן קרחא אומר המלוה את חבירו
לא ימשכנו יותר מחובו שכך כותב לו
תשלומותא דאית לך עלי כל קבל דיכי טעמא
דכתב ליה הכי הא אי לא כתב ליה הכי
לא קניא והא אמר רבי יוחנן משכנו והשיב
לו המשכון ומת שוממו מעל גבי בניו
 אהני

הגהות הב"ח
 (א) רש"י ד"ה ה"ב
 לה גמ' כ"ב בפרישה
 מנורע במגילת מנורע סוף
 פ"ד: (ב) בא"ד אחריו
 דאית כ"ל ואת א'
 נמחק: (ג) ת"ם ד"ה ה"ב
 בתוספתא דכמוצות פ"ד
 דהם:

הגהות הגר"א
 [א] ת"ם ד"ה א"ל. אכל
 ס"י כ"ב ורמ"ה חולק:

ללא משתעבדי לבעל חוב דכיון דמשכניה קנייה כי דידיה לגוביינא:
 אהני יש נוחלין (ב"ב דף ק"ט). בלוותה ואכלה ועמדה ושאת אי כלוקח הוי
 אי כירוש הוי אי כלוקח הוי ואין המלוה מוציא מיד הבעל אי כירוש הוי ומוציא אלא בנכסים שהכניסה לו אכל מנכסי הבעל פשיטא דלא
 גבי וה"ה לוותה כשהיא תחתיו ללורך מה שאינו משועבד לה דלא משלם ובלא שום ראייה דבר פשוט הוא דל"כ אם יקניטה תלוה ותשלך
 לאיצוד ותחייבנו ק' מנה בכל יום אכל בזמירות אין לחוש שמדור ותפקדו ובזמירות נמי אם היה חייב לשלם היתה מפקדת לו כמה
 וכמה דאפילו יוכל להפר דחשיב כדברים שבניו לצניה משום הפקד ממונו יש לחוש שמה תדור ותפרע קודם שישמע ואפילו ישמע וימנין
 דמיטרד כדאמר בזמירות ב' נערה (דף ע"ג). ודלא כ' כרב אחא שהורה שהבעל חייב לפרוע חובת אשתו שלוותה קודם שנשאתה מכא דר'
 יהודה דהכא: **א** ימשכנו יותר מחובו. דלף על גב דאין משלם לו הגיעו אלא בכתב מכל מקום לא ימשכנו יותר מחובו:
טעמא דכתב ליה הכי והא אמר רבי יוחנן ב'ו'. ומימה והא כיון דדריש לשון הדיוט אפילו לא כתב נמי דכפרישית לעיל ומאי
 פריך לרבי יוחנן ו"ל דאם איתא דרבי יוחנן דאמר שוממו מעל גבי בניו דמכא לשון הדיוט קאמר היה לו לפרש: